

Rekenkamercommissie Gooise Meren

Jaarverslag 2018

4 april 2019

De Rekenkamercommissie Gooise Meren is een onafhankelijk orgaan dat op 1 juni 2016 door de gemeenteraad van Gooise Meren is ingesteld.

Door middel van gerichte onderzoeken levert de Rekenkamercommissie een bijdrage aan het bevorderen van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid van de gemeente.

Samenstelling:

Anton Barske (voorzitter)

Marije van Dodeweerd

Wilfred Goedmakers

Wouter Zijlman

Mark van Dongen (secretaris)

Contactgegevens

Gemeentehuis Gooise Meren

Brinklaan 35

1404 EP Bussum

Telefoon: 06 5427 4524

Email: rekenkamer@gooisemeren.nl

<https://bestuur.gooisemeren.nl/bestuur/Rekenkamercommissie.html>

De Rekenkamercommissie Gooise Meren is aangesloten bij de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK)

Voorwoord

De Rekenkamercommissie van de gemeente Gooise Meren biedt u hierbij haar Jaarverslag aan over het jaar 2018. Eigenlijk is dit het eerste 'reguliere' Jaarverslag, aangezien het vorige verslag twee jaren omvatte – 2016 en 2017 – welke jaren zich ook voor onze Rekenkamercommissie kenmerkten als jaren van 'opstarten' en het zoeken naar een eigen werkwijze. Ik denk dat wij in deze opstartperiode een hecht fundament hebben gelegd voor ons werk ten behoeve voor de gemeenteraad in de komende jaren.

Ik schreef in het voorwoord bij het vorige Jaarverslag: *“De Rekenkamercommissie heeft zich bij haar aantreden tot doel gesteld om de gemeenteraad van Gooise Meren niet alleen te voorzien van onafhankelijke en kritische rapportages over de door de Rekenkamercommissie uitgevoerde onderzoeken, maar daarnaast ook te fungeren als sparringpartner van de raad en de individuele raadsfracties.”*

Dat een Rekenkamercommissie zich onafhankelijk opstelt, behoeft eigenlijk geen nader betoog. Het tweede deel van bovenstaand citaat wil ik echter hier nogmaals onderstrepen. Het zijn van sparringpartner willen wij verder uitbouwen in de voor ons liggende jaren. Niet alleen door periodiek de dialoog met de raad te zoeken, maar vooral ook door in onze onderzoeken – en in de daarin verwoorde conclusies en aanbevelingen – te benadrukken dat wij gericht zijn op leereffecten en het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening. Daarbij staat voor ons de rol van de gemeenteraad te allen tijde centraal.

Zoals gezegd, na een opstartperiode is de Rekenkamercommissie van mening dat zij aardig 'op stoom' begint te komen. Overigens geldt dit voor de gehele gemeente Gooise Meren. Na de herindeling gebeurt hier veel. Ik ben er dan ook vast van overtuigd dat wij in de komende jaren als Rekenkamercommissie de raad kritisch en onafhankelijk van dienst blijven en ook met de andere actoren, college en ambtelijke organisatie, op de ingeslagen weg voortgaan.

Anton Barske,
Voorzitter Rekenkamercommissie Gooise Meren.

1. Inleiding

Dit is het eerste reguliere jaarverslag van de Rekenkamercommissie Gooise Meren.

Het vorige 'jaarverslag' besloeg en periode van 1 ½ jaar: van half 2016 tot en met 2017. Dit omdat de Rekenkamercommissie is ingesteld in juni 2016.

In dit jaarverslag kijken we terug op het jaar 2018. We gaan in op zowel de interne ontwikkeling van de Rekenkamercommissie, als op de onderzoeken.

2. Samenstelling

De Rekenkamercommissie bestaat uit:

Anton Barske (voorzitter)

Marije van Dodeweerd

Wilfred Goedmakers

Wouter Zijlman

Mark van Dongen (ambtelijk secretaris)

In het voorjaar van 2018 is de samenstelling van de Rekenkamercommissie veranderd. In juni 2018 liep de aanstelling van het lid van de rekenkamercommissie Marnix Tamse af. Wegens andere werkzaamheden heeft Marnix Tamse aangegeven niet voor verlenging van zijn aanstelling in aanmerking te willen komen.

Om de vacature die hierdoor zou ontstaan te vervullen werd in het najaar van 2017 door het presidium van de gemeenteraad een sollicitatiecommissie in het leven geroepen. Buiten twee raadsleden was ook Anton Barske als voorzitter van de Rekenkamercommissie lid van de sollicitatiecommissie.

De sollicitatiecommissie heeft een aantal gesprekken gevoerd en kwam uiteindelijk tot de voordracht van Wilfred Goedmakers als nieuw lid voor de Rekenkamercommissie.

Tevens liep in het voorjaar de aanstelling van het lid Wouter Zijlman af. Voorgesteld werd om zijn aanstelling met vier jaar te verlengen.

In de vergadering van 14 februari 2018 van de gemeenteraad van Gooise Meren werden Wilfred Goedmakers en Wouter Zijlman benoemd voor een periode van 4 jaar per 1 juni 2018.

3. Functie en kader van de Rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie is onafhankelijk en ondersteunt de gemeenteraad bij haar controlerende taak. Zij onderzoekt de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid. Oftewel: heeft het beleid het gewenste effect gehad? Heeft de gemeente het beschikbare geld goed besteed? En heeft de gemeente zich aan de regels, besluiten en wetten gehouden?

Het kader waarbinnen de Rekenkamercommissie haar werk doet staat beschreven in de gemeentewet. In een verordening heeft de Gemeenteraad de taak en functies nader uitgewerkt. In de verordening staan bepalingen over de taken, samenstelling en werkwijze van de commissie.

Centraal hierbij staat dat de Rekenkamercommissie een zelfstandig orgaan is. De Rekenkamercommissie Gooise Meren maakt haar eigen afwegingen. Zij is niet van de raad, maar werkt wel nadrukkelijk voor de raad. Dat zit in haar genen, zij gaat uit van haar professionaliteit en werkt vanuit het perspectief van de inwoners van Gooise Meren.

Haar missie ligt daarmee dicht tegen het werk van de gemeenteraad aan. Zij positioneert zich dan ook graag nadrukkelijk als een adviseur van de raad en wil met haar onderzoeken en adviezen de raad helpen in zijn kaderstellende en controlerende rol.

Soms onderzoekt de commissie zaken die in het verleden hebben gespeeld om aan te kunnen reiken wat de leerpunten zijn. Zij sluit daarnaast heel graag aan op de politieke actualiteit, op de agenda van de raad, om zaken te onderzoeken waarover de raad nog een besluit moet nemen. Niet om te adviseren wat de raad moet besluiten – daar gaat zij niet over – maar om de raad te helpen om een goed doordacht besluit te kunnen nemen.

4. Globaal overzicht 2019

De Rekenkamercommissie heeft vijf domeinen benoemd van het gemeentelijke beleid die voor onderzoek in aanmerking komen. Te weten:

Sociaal Domein: WMO, jeugd, participatie, burgerparticipatie, vluchtelingen.

Fysiek domein/infrastructuur en wonen: verkeer, vervoer, wonen.

Bedrijfsvoering: ICT, financiën, communicatie, personeelsbeleid

Sport/welzijn/onderwijs/cultuur

Economisch beleid: regionale samenwerking, veiligheidsregio

De Rekenkamercommissie hanteert als uitgangspunt dat toekomstige onderzoeken zoveel mogelijk gespreid worden over de verschillende domeinen. In principe wil de Rekenkamercommissie geen incident-gestuurde onderzoeken. Ook wordt er rekening mee gehouden hoeveel mensen het onderzoek raakt. De Rekenkamercommissie wil geen 'afrekenkamer' zijn: de gemeente moet iets aan het onderzoek hebben voor de toekomst. Een extra pluspunt is als de raad bij een onderwerp leergierig is om er iets mee te doen.

De Rekenkamercommissie komt na elk onderzoek met een aantal aanbevelingen voor de gemeenteraad hoe het beleid van de gemeente te versterken en te verbeteren. Het voornemen is om als een onderzoek is afgerond na een bepaalde periode te onderzoeken of het onderzoek effect heeft gehad: of de gemeente iets met de aanbevelingen gedaan heeft.

Uitgaande van de vijf genoemde gemeentelijke domeinen heeft de Rekenkamercommissie een groslijst samengesteld van onderwerpen die eventueel in aanmerking komen voor toekomstig onderzoek.

Om tot onderwerpen voor de groslijst te komen heeft de rekenkamer gesprekken gevoerd met de ambtelijke organisatie en met de verschillende fracties die in de raad vertegenwoordigd zijn.

Ook in de toekomst zal de Rekenkamercommissie met een zeker regelmaat afspraken maken met de fracties van de gemeenteraad om te brainstormen over het functioneren van de Rekenkamercommissie en over eventuele ideeën voor toekomstige onderzoeken. Op de website van de Rekenkamercommissie wordt benadrukt dat bewoners van de gemeente altijd met ideeën kunnen komen voor eventuele onderzoeken.

5. Onderzoeken

Opvolging Privacy in het Sociaal Domein

In 2017 heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de Privacy in het Sociaal Domein. Bij de aanbidding van dit onderzoek heeft de Rekenkamercommissie een aantal aanbevelingen geformuleerd:

- *Ga in gesprek met cliënten*
- *Verbeter de voorlichting*
- *Houd privacy levend in de organisatie!*
- *En laat zien wat je doet.*

In 2018 heeft de Rekenkamercommissie globaal gekeken naar wat er met de aanbevelingen gebeurd is. De Rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat de organisatie een goede en serieuze opvolging heeft gegeven aan de aanbevelingen.

Binnen de Uitvoeringsdienst Sociaal Domein (USD) is een projectleider aangesteld die samen met de gegevensbeveiliging van de gemeente de adviezen van de Rekenkamercommissie uitvoert en tegelijk het hele fundament van de informatiebeveiliging verbetert. Er is inmiddels een Plan van Aanpak voor de implementatie voor de informatiebeveiliging bij de USD opgesteld. Ook is er een privacyprotocol opgesteld en zijn er werkinstructies gemaakt hoe daarmee omgegaan moet worden in de organisatie.

Mogelijk gaat in de toekomst de Rekenkamercommissie nader bekijken hoe de uitvoering van de aanbevelingen in de praktijk functioneert.

Grip op regionale samenwerking

In het voorjaar van 2018 heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek afgerond naar hoe de grip van de gemeenteraad is op de regionale samenwerking.

Voor de aanpak van dit onderzoek is aangesloten op een lopend onderzoek van de Rekenkamercommissie Hilversum. Het onderzoek voor Gooise Meren beperkte zich tot vier casussen. Deze zijn voor Gooise Meren relevant en het zijn ook echt verschillende typen samenwerkingsverbanden. Daarom is met name bekeken naar de samenwerking in de regio met de Regio Gooi & Vechtstreek, de Veiligheidsregio, het Goois Natuurreservaat en de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Er is vooral gekeken of er bij deze samenwerking sprake is van verlegd lokaal bestuur of van bestuur dat in het verlengde ligt van het beleid van de gemeente.

De Rekenkamercommissie kwam tot de conclusie dat de gemeente Gooise Meren maar matig grip heeft op de samenwerking met de Regio Gooi & Vechtstreek, met de Veiligheidsregio en met het Goois Natuurreservaat. Daarom kwam de rekenkamercommissie met een aantal aanbevelingen:

1. *Expliciteer en stel een strategische visie op samenwerking vast en ontwikkel een afwegingskader voor het aangaan van samenwerking*

2. *Verstevig de grip door verbetering van de informatievoorziening*
3. *Richt de periodieke evaluatie van samenwerking op de mate van grip op samenwerking én op de meerwaarde van samenwerking.*

Het college van B&W ging akkoord met de aanbevelingen, maar herkende zich niet in de manier waarop de rekenkamercommissie omschreef in welke mate de gemeente grip had op de samenwerkingsverbanden.

Het onderzoeksrapport en de aanbevelingen werd aan de raad aangeboden in de periode dat er verkiezingen waren. Tegen de tijd dat het rapport daadwerkelijk in de gemeenteraad behandeld werd was er een nieuw college aangetreden. Na discussie in de raad in juli 2018 verzocht de gemeenteraad per motie aan het nieuwe college om met een eigen reactie te komen. Dit omdat de raad de indruk had dat het nieuwe college zich niet helemaal herkende in de reactie van het oude college.

Uiteindelijk is het rapport van de Rekenkamercommissie behandeld in de gemeenteraad van 31 oktober 2018. Het college van B&W had een nieuwe reactie geschreven, waarin met name nader is uitgelegd hoe er tegen het begrip 'grip op samenwerking' wordt aangekeken. Het college omarmde verder de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

Het rapport Grip op Samenwerking is, inclusief de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie, aangenomen door de gemeenteraad.

De Rekenkamercommissie heeft het aanbod gedaan aan de gemeenteraad om in een volgend onderzoek één bepaalde verbonden partij nader door te lichten en te kijken welke inhoudelijke afwegingen er gemaakt worden in het beleid van deze verbonden partij en wat dit in de uitvoeringspraktijk voor de gemeente betekent.

Sturing Grote Projecten

In het najaar van 2018 heeft de Rekenkamercommissie besloten onderzoek te doen naar hoe de mogelijkheid van sturing is van de gemeente Gooise Meren op Grote Projecten.

Het onderzoek is er primair op gericht om inzicht te geven in de wijze waarop de raad in staat is om haar rol te vervullen in het stellen van kaders en het toetsen van de uitvoering van beleid aan de gestelde kaders. De centrale onderzoeksvraag hierbij is: op welke wijze initiëren, sturen en beheersen de raad en het college de grote projecten in Gooise Meren en hoe wordt toezicht gehouden en verantwoording afgelegd? In hoeverre verlopen deze processen effectief en efficiënt?

Het onderzoek is gestart in het najaar van 2018 en wordt afgerond in het voorjaar van 2019.

Het definitieve rapport met de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie wordt in ieder geval voor de zomervakantie aangeboden aan de gemeenteraad.

6. Volgende onderzoeken

De Rekenkamercommissie heeft in het najaar gesproken met de diverse fracties van de gemeenteraad. Dit was vooral om kennis te maken met de nieuwe fracties en om ideeën op te halen voor mogelijke onderzoeken van de rekenkamercommissie.

Tevens werd het begin gemaakt met een tweetal nieuwe onderzoeken.

Op de eerste plaats wil de rekenkamercommissie een quickscan-onderzoek doen naar de Jeugdzorg. Deze quickscan brengt het beleidsveld in beeld alsmede sterktes, zwaktes, risico's en kansen op hoofdlijnen. De quickscan kan aanleiding geven tot een verdiepend onderzoek.

Dit onderzoek zal in het begin van 2019 van start gaan, en naar verwachting voor de zomervakantie afgerond zijn.

Ten tweede heeft de Rekenkamercommissie besloten onderzoek te doen naar de inzet en inhuur van externen in de gemeente Gooise Meren. Dit onderzoek zal starten in het voorjaar van 2019.

7. Rekenkamers en Rekenkamercommissies in de regio

In de regio Gooi en Vechtstreek worden veel gemeentelijke taken en projecten gedaan in samenwerking met andere gemeenten in het Gooi.

De Rekenkamercommissie Gooise Meren streeft ernaar een goede communicatie te onderhouden met andere Rekenkamers en Rekenkamercommissies in de regio. Bij onderwerpen die zich daartoe lenen kan gekeken worden of die in samenwerking met andere rekenkamer(commissies) gedaan kan worden.

In 2017 is de Regiokring van Rekenkamers en Rekenkamercommissies voor het eerst bij elkaar gekomen in Hilversum. Op 11 oktober 2018 is de Regiokring opnieuw bij elkaar gekomen, waarbij de Rekenkamercommissie van Gooise Meren als gastheer optrad.

Tijdens deze bijeenkomst is vooral gekeken naar de diverse onderzoeken die de diverse regionale Rekenkamer(commissies) gehouden hebben en houden. De Rekenkamercommissies van Gooise Meren en Hilversum hebben beiden onderzoek gedaan naar regionale samenwerking. En het was goed om te kijken hoe hier in de verschillende gemeenten mee werd omgegaan.

Ook het lopend jaar wil de Regiokring een of meer keren bij elkaar komen. Wel zijn er de nodige veranderingen in de regio. Zo heeft de gemeente Wijdmeren tijdelijk geen Rekenkamer meer. Bovendien fuseert de gemeente Weesp binnenkort met de gemeente Amsterdam. De Rekenkamercommissie van Weesp beëindigt de werkzaamheden per 1 januari 2020.

De Rekenkamercommissie van de gemeente Huizen houdt parallel aan Gooise Meren een quickscan-onderzoek naar de Jeugdzorg. Bekeken wordt of er gezamenlijk een vervolgonderzoek gedaan kan worden.

8. Communicatie

De Rekenkamercommissie Gooise meren heeft een eigen pagina op de bestuurlijke website van de gemeente Gooise Meren: <https://bestuur.gooisemeren.nl/bestuur/Rekenkamercommissie.html>

Verder wil de Rekenkamercommissie jaarlijks een gesprek hebben met de diverse fracties, waarbij de Rekenkamercommissie op alle vragen in wil gaan, maar vooral ook de raadsleden vraagt naar ideeën voor eventuele onderzoeken. De Rekenkamercommissie staat met nadruk ook open voor suggesties voor onderzoek van inwoners van de gemeente.

Daarnaast zal de Rekenkamercommissie jaarlijks met vertegenwoordigers van de raad een gesprek willen hebben over het functioneren van de Rekenkamercommissie.

9. Financieel overzicht 2018

Omschrijving	Begroot 2018	Werkelijk 2018
Uitbesteed werk	56.300,00	25.300,00
Representatiekosten	5.100,00	308,75
Loon- en reiskosten	20.500,00	21.080,41
Totaal	81.900,00	46.688,41